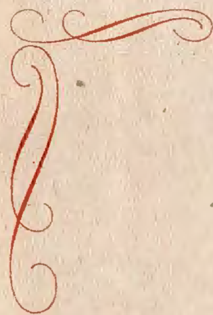
DRUKKERIJ BROUWER & Co. — DELFT

handboek

der serafijnse orde van tertiarissen in de wereld

uitgave:
centraal bureau derde orde
brummen 1946

Imprimatur:

F. N. J. Hendrikx, Vic. Gen.
Buscoduci, die 6 Augusti 1941

Imprimatur:

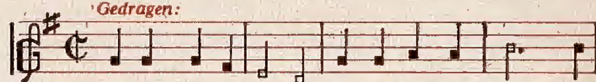
fr. Prudentius van Leusden O.F.M.
Minister Provincialis
Werthensis, die 6 Augusti 1941

ten geleide

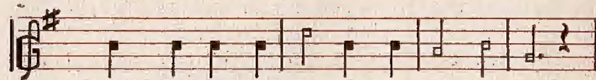
Bij het verschijnen van deze nieuwe uitgave van het Handboek willen Wij gaarne de gelegenheid benutten om Onze sympathie en oprechte hoogachting te betuigen voor de Derde Orde.
Evenals Onze hoogwaardige voorgangers in het Episcopaat beschouwen Wij de Derde Orde als een werk van den H. Geest en een levensuiting van de Kerk zelf. Want van af dat oogenblik, dat haar regel door de Kerk werd goedgekeurd en bekrachtigd, is de beweging van Franciscus een beweging van de Kerk en zijn stichting een kerkelijke Orde.
Gedurende zeven volle eeuwen heeft zij zegenvollen arbeid verricht en heden ten dage is zij, evengoed als in het verleden, van groote beteekenis.
Immers nu allerwege de katholieke mentaliteit en godsdienstzin bedreigd worden door een ernstige crisis van het gezag, door anti-clericale ideeën en allerlei moderne stroomingen, die het godsdienstig leven, huwelijk en huisgezin ondermijnen, door een overmatig streven naar weelde en zingenot, staat deze eeuwen-oude Derde Orde nog nieuw en actueel in onzen tijd.
Nieuw en actueel : door den nadruk die zij legt op een volkomen gehoorzaamheid aan Kerk en Apostolischen Stoel, door haar program van evangelisch leven, door haar ijveren voor een herstel van het echte, christelijke gezin, door een bijzondere godsvrucht tot Maria, kortom, door het ideaal dat zij nastreeft om haar leden te vormen tot model-parochianen, die leven uit de volheid van hun geloof, die in woord en daad voor hun overtuiging uitkomen, die in alles meeleven met hun parochie en in wie de geestelijkheid een steun kan vinden.

KERSTTIJD

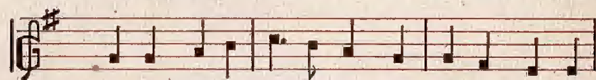
15. Nu zijt wellekome

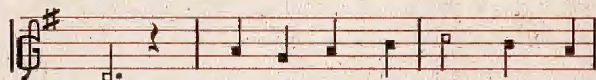
Nu zijt wel-le-ko-me, Je-su, lie-ven Heer: Gij

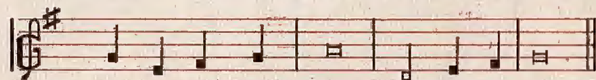
komt van al-zo ho-ge, van al-zo veer!

Nu zijt wel-le-ko-me van den ho-gen he-mel

neer; Hier al in dit aard-rijk zijt

Gij ge-zien nooit meer: Ky-ri-e-leis.

2

Christe, Kyrieléison, laat ons zingen blij,
Daarmede ook onze leisen beginnen vrij!
Jesus is geboren op den heiligen Kerstnacht
Van een Maged reine, die hoog moet zijn geacht:
Kyrieleis.

3

De‿herders op den velde hoorden een nieuw lied,
(Dat Jesus was geboren, zij wisten 't niet):
Gaat aan geender straten, en zij zult hem vinden klaar;
Bethlem is de stede, daar 't is geschied voorwaar:
Kyrieleis.

4

De‿heilige drie Koon'gen uit zo verren land,
Zij zochten onzen Here met offerhand.
Ze‿offerden ootmoedelijk mirr', wierook ende goud
Te‿eren van den Kinde, dat allė dink behoudt.
Kyrieleis.

vasten

16. O Hoofd vol bloed en wonden

Rustig gedragen.

O HOOFD, vol bloed en won - den, Met

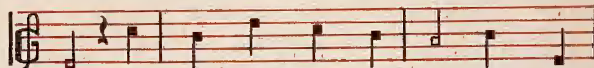
smaad ge-dekt en hoon, O god-lijk Hoofd, om-

won - den Met scher - pe door-nen - kroon! O

Gij, die an-dre kro-nen En glo - rie waar-dig

zijt: Ik wil mijn hart U to - nen, Dat

met U me - de - lijdt.

2

Mijn God, die zonder klagen
Het zwaarste hebt doorstaan:
Al wat Gij hadt te dragen,
Wie heeft het U gedaan!
Wee mij, die voor de zonden
Het hoogste Goed verliet!
O, om uw bloed en wonden,
Verstoot mij zondaar niet!

3

O Hoofd, vol bloed en wonden,
O Gods onschuldig Lam,
Dat voor der mensen zonden
De schulden op zich nam!
Wat zal ik U dan geven
Voor zoveel smaad en smart?
Heer, neem mijn korte leven,
Heer, neem mijn schamel hart!

4

En als ik eens moet strijden
Mijn allerlaatste strijd,
Wil ik nog eens belijden,
Dat Gij mijn Heiland zijt.
O Hoofd, vol bloed en wonden,
O Hoofd, vol smart en smaad!
Wees in die laatste stonden
Mijn hoogste toeverlaat.

17. Nu weet ik wat beminnen is

Zeer gebonden.

Nu weet ik wat be-min-nen is: Een we-ten

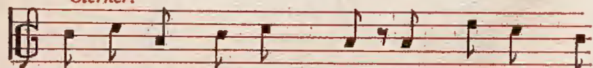
laat ver-wor-ven In stu-die der ge-hei-me-nis

Langzaam.

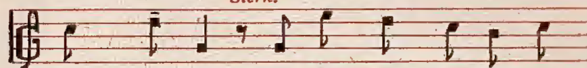
Van God aan 't Kruis ge-stor-ven. Hij strekt

Sterker.

zijn ar-men won-de‿en moe Om ster-vend mij

Sterk.

te‿ont-van-gen; Hij neigt naar mij het hoofd

nog toe In lief-de-groot ver-lan-gen.

2

Nu weet ik van der liefde macht
En van der liefde winnen:
Mijn God, uw offer is volbracht,
Het mijne moet beginnen.
Uw liefde werd mij lichte klaar
Door U aan 't Kruis beschreven:
Geen liefde is echt, geen liefde is waar,
Dan die zich zelf kan geven.

3

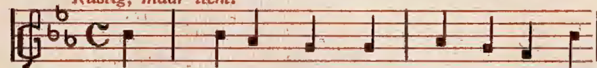
Ik wil in rouwig zielsverdriet
U om genade smeken:
Een kracht zo groot bestaat er niet,
Die liefde niet kan breken.
Door U is ons op hel en dood
De zegepraal gebleven:
Uw glorie kwam uit stervensnood,
En uit uw dood òns leven.

N.B. Bijzondere aandacht schenke men in dit lied (alsook in No. 21, 25, 28 en 29) aan de schuin-gedrukte noten; deze geven het „kleine" steunpunt aan van het ritme. Men moet deze noten daarom niet sterker of zachter zingen, alleen iets bedaarder, zonder echter te vertragen.

SACRAMENTS- EN H. HARTLIEDEREN

18. Knielt Christenschaar

Rustig, maar licht.

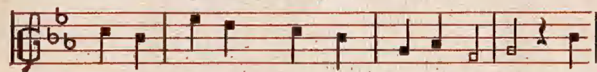
KNIELT, Chris-tenschaar, voor 't zoen-al-taar: uw

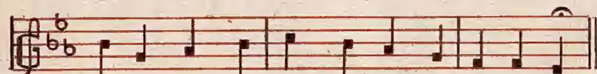
God rust daar; Knielt bid - dend neer en

brengt uw Heer dank, lof en eer. Wees ge-

ze-gend, le-vend Man-na, Chri-stus Je - sus; Wees

Je - sus zoet van ons ge-groet, o Je - sus zoet.

2
Ziet, Jesus zoet,
ons hoogste Goed,
met vlees en bloed
Wil onder schijn
van brood en wijn
hier met ons zijn.
  Wees gezegend, enz.

3
In iedren nood,
en bij den dood
sterkt ons dit Brood,
En heelt ons hart,
hoe 't ook door smart
gebroken werd.
  Wees gezegend, enz.

4
U, God en Heer,
zij immer meer
lof, dank en eer:
Wees, Sacrament,
geloofd, erkend
tot 's werelds end.
  Wees gezegend, enz.

19. Looft uwen God alle tongen en talen

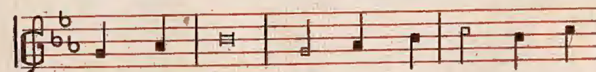
LOOFT u-wen God, al - le ton-gen en ta - len,

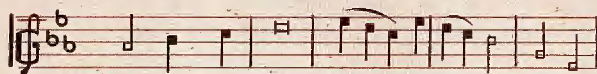
't E - ne ge - slacht moet aan 't an-der her-

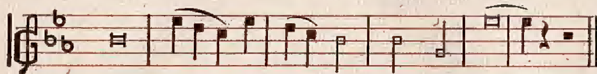
ha - len: Chri - stus, de Red-der, die 't won

op den dood, Blijft on - der ons in de

scha - duw van brood; Al - le-lu - ia! God is

groot! Al - le - lu - ia! God is groot!

2

Roemt uw Verlosser! alom in de landen
Biedt Hij den Vader zijn Kruisofferande,
't Hoogheilig offer van Lichaam en Bloed,
Dat alle schuld van de mensen voldoet:
Alleluia! God is goed! (*bis*)

3

Nadert uw Heiland en komt voor Hem knielen,
Vorsten en volken, gezegende zielen;
Komt, want dit manna biedt hulp in den nood,
Sterkte in den strijd en behoud in den dood:
Alleluia! God is groot! (*bis*)

20. Franciscus heeft gevonden

In kalme beweging.

FRAN - CIS - CUS heeft ge - von - den een

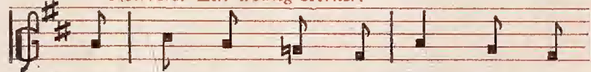

won-der - ba-re bron van le - ven - ge - vend

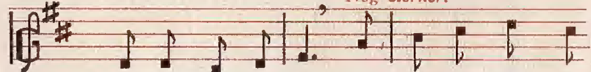
wa - ter, zoo klaar als 't licht der zon!

Keervers. Een weinig sterker.

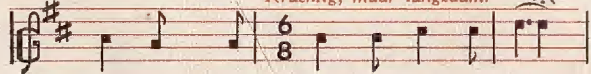
O Bron der rein - ste vreug - de, o

Nog sterker.

Wel - lust bo - ven - al; wie van U drinkt zal

Krachtig, maar langzaam.

zin - gen: „Mijn God, Gij zijt mijn al!"

2

Franciscus heeft gedronken
En al zijn pijn werd vreugd,
Zijn armoe werd hem weelde,
Zijn lijden hoge deugd.
O Bron der reinste vreugde, enz.

3

Ons állen wil hij tonen
Die wonderbare wel:
Dat allen zien en drinken
Dat water zonnehel!
O Bron der reinste vreugde, enz.

4

Hij wijst ons op de wonde
In 't Hart van Jesus zoet:
Daar druppelt uit die klove
Het water en het bloed....
O Bron der reinste vreugde, enz.

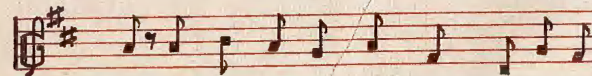
onze lieve vrouw

21. Aan U Koninginne

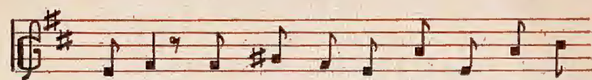
Fier.

AAN U, Ko-nin-gin-ne, de groet voor den

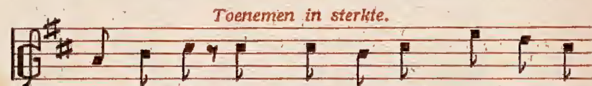

strijd: Aan U, on-ze schuts-vrouw, de wa-pens

ge-wijd; Aan U, on-ze Moe-der, zo zacht

Toenemen in sterkte.

en zo zoet, ons stre - ven, ons strij - den, ons

le - ven, ons bloed. Ma - ri - a aan U!

Ma - ri - a aan U! Ons stre - ven, ons

strij - den, Ma - ri - a aan U!

2

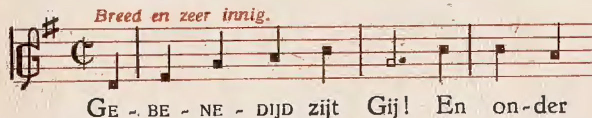
Nu voorwaarts ten strijde, met krachtigen moed!
De lucht is zo helder, de zon is zo goed;
De trommen, ze roepen, ze roepen ten slag:
Aan ons de victorie, aan ons zij de dag!
Maria voor U! Maria voor U!
Aan ons de victorie, Maria voor U!

3

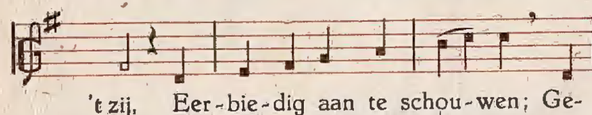
Laat luide weerklinken de leuze te veld:
De heilige strijdkreet maakt allen tot held:
De leuze is Maria! haar machtige Naam:
Maria, Maria! trekt op dan te zaam.
Maria door U! Maria door U!
Maria, Maria, Maria door U!

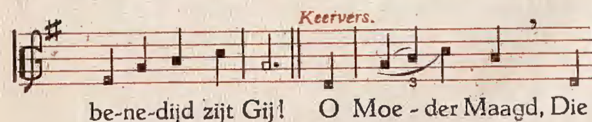

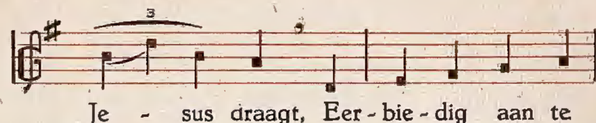
22. Gebenedijd zijt Gij

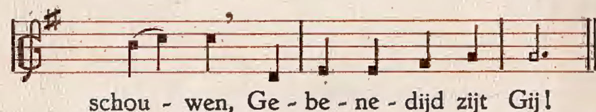

2

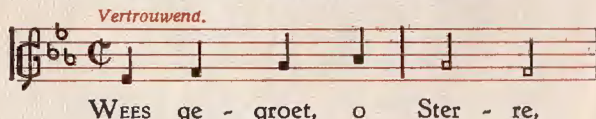
Gebenedijd zijt Gij!
Vóór eeuwen uitverkoren,
Gij Moeder, ook van mij,
Daar God is uit geboren;
Gebenedijd zijt Gij!
O Moedermaagd, enz.

3

Gebenedijd zijt Gij!
Naast U en is er gene.
Van zonde en schulden vrij,
O, onbevlekte allene,
Gebenedijd zijt Gij!
O Moedermaagd,
Die Jesus draagt, enz.

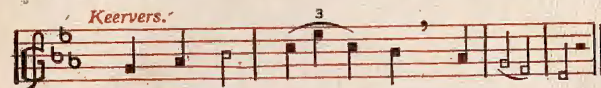

23. Wees gegroet o Sterre

2

Als de golven stijgen,
Hoger, hoger dreigen,
Schijn dan veilig voor ons uit,
Gun de zee geen droeve buit.
Wees gegroet.

3

Als in donk're luchten
Wij naar U verzuchten,
Laat de wolken heinde en ver
Voor U vluchten, Morgenster.
Wees gegroet.

4

Wees gegroet, o Sterre,
Wees gegroet van verre,
Op uw zacht en zalig licht
Houden wij het oog gericht.
Wees gegroet.

SINT FRANCISCUS

24. Hoog straalde eens het Kruis

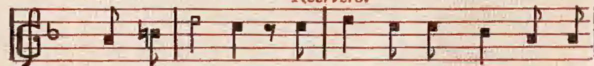
(Vaandellied)

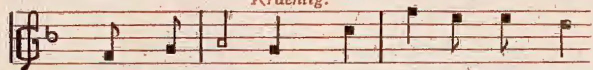

Krachtig.

van Fran-cis-cus! Wij wil-len het Kruis

weer in e-re her-steld, wij wil-len geen

ko-ning dan Chris-tus! Wij wil-len het

Kruis weer in e-re her-steld, wij wil-len

geen ko-ning dan Chris--tus!

2

Waar vrijheid des geestes het heilig gezag
Van God en Gods Kerk durft verkrachten;
Houdt hoog daar het Kruis in Gods stralenden dag,
Houdt hoog daar uw trouw en uw trachten!
De harten omhoog, enz.

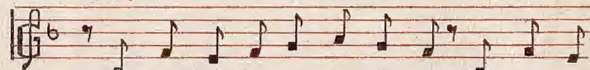
3

Wij willen een leger, Franciscus vooraan,
Wij willen Gods naam weer aanbeden!
Wij willen èn wereld èn wellust verslaan;
Zo winnen het rijk van den Vrede!
De harten omhoog, enz.

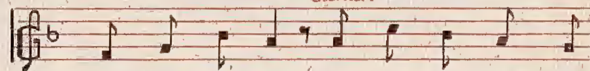
25. Mijn Vader is een edelman

Fier.

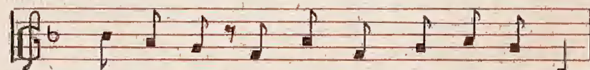

MIJN va-der is een e-del-man, een rid-der

Sterker.

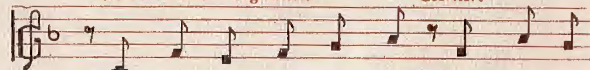

van Gods ho-ven: Zijn vor-sten-pracht daar

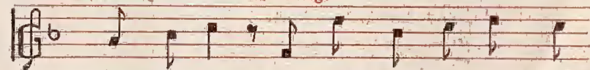
zing ik van, Zijn wa-pens moet ik lo-ven.

Keervers. Zacht beginnen. *Sterker.*

Mijn Va-der, wees ge-groet! Gods rid-der

Krachtig.

wees ge-groet! Met trots draag ik Uw krijgs-

2

Zijn rusting is een bedelpij,
Zijn ootmoed tot een teken;
Een pantser, dat in strijdgetij
Geen slagen kunnen breken.
Mijn Vader, enz.

3

Als zwaard draagt Hij een schandekruis,
Het kruis des lieven Heren,
Waarmee hij in het strijdgedruis
Zijn adeldom doet eren.
Mijn Vader, enz.

4

De Armoe is zijn lieve Bruid,
Een hooggeboren Vrouwe;
Voor haar trok Hij ten strijde uit,
Aan haar zwoer Hij zijn trouwe.
Mijn Vader, enz.

5

Mijn Vader is een edelman,
Die 't Christenrijk kan schragen;
Nooit zing ik daar het einde van
In lengte mijner dagen.
Mijn Vader, enz.

26. Nooit zong een nachtegaal

2

Het schone en goede dezer aard
Bereidde Hem steeds een hoog genot;
Want Zijne eed'le, reine ziel
Zag overal het beeld van God.

3

En bij het zien van zoveel schoons,
Dat God zo mild Zijn schepselen biedt,
Ontsprong Zijn teder minnend hart
Een heerlijk dank- en jubellied.

4

Komt, zien ook wij het vele goed,
Dat God op aarde spreidt ten toon;
En zingen wij met Vader mee:
God is zo goed, God is zo schoon!

27. O Franciscus, o Vader der armen

Vooral niet slepend.

O FRAN - CIS - CUS, o Va - der der ar-men,

O Fran - cis - cus, bid voor ons! O Fran-

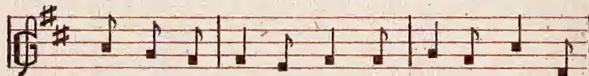
cis - cus, o wil U er - bar - men, Heil - ge

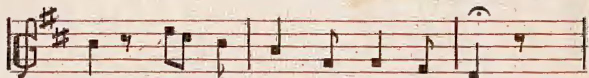
Va - der ze - gen ons! Sla u-we blik-ken, zo

lief - lijk, zo te - der, Op u-we kin-dren uit 't

he - mel - rijk ne - der, O Fran - cis-cus bid voor

ons! Heil' ge Va - der, ze - gen ons!

2

O Franciscus, in deugden verheven,
O Franciscus, bid voor ons.
O Franciscus, o let op ons streven,
Heil'ge Vader, zegen ons!
Help ons, ons zelf en de wereld verachten,
Doe ons de liefde van Jesus betrachten.
O Franciscus, enz.

3

O Franciscus, verkrijg ons genade,
O Franciscus, bid voor ons.
O Franciscus, bewaar ons voor schade,
Heil'ge Vader, zegen ons!
Machtige Vriend van den hemelsen Vader,
Wees onze helper, beschermer en rader.
O Franciscus, enz.

28. Koninklijk van stempel

(Sint Lodewijk)

Waardig.

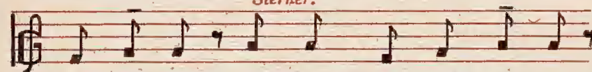

Ko - NINK-LIJK van stem-pel, staat Hij in den

tem-pel, on-ze schuts-pa-troon! Han-den op

Sterker.

den de-gen, zo treedt Hij ons te-gen

Krachtig.

van Zijn ko-nings-troon.

2

Strijdt, spreekt Hij, voor
  Christus,
zonen van Franciscus,
acht u zelven niet!
Trekt met nij ten strijde,
torst met Mij het lijden,
zingt een heldenlied!

3

Laat de slagen striemen,
laat de pijlen priemen,
in uw vege lijf:
Dat wil Ik beloven:
Ik draag u naar boven
in Gods lustverblijf!

29. Uit den gloed der koningszalen

(Sint Elisabeth)

Waardig.

UIT den gloed der ko-nings-za-len Kwaamt

Sterker.

Gij in de hut-ten da-len, Om de har-

Afnemen en langzamer.

ten te ver-war-men, O E-li-sa-beth

der ar-men!

2

Gij koost boven wereldgroten
Armen tot Uw disgenoten;
Onder 't volk gingt Gij verdwijnen,
O Elisabeth der kleinen!

3

Door Uw volk, o Koningsvrouwe,
Werdt Gij steeds met zielsbetrouwen
Bij de lijdenden ontboden,
O Elisabeth der noden!

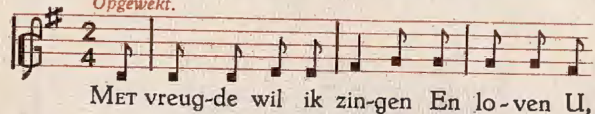
4

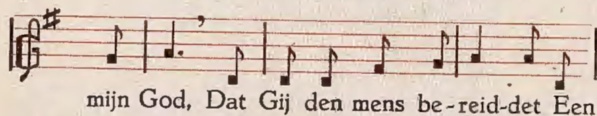
Met Uw schoot vol wonderbroden
Daal ook af tot onze noden,
Patronesse, die wij kozen,
O Elisabeth der rozen!

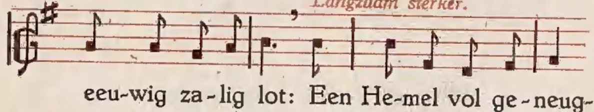

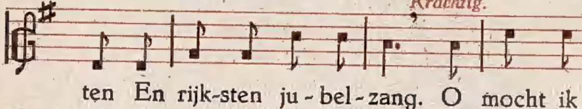
danklIederen

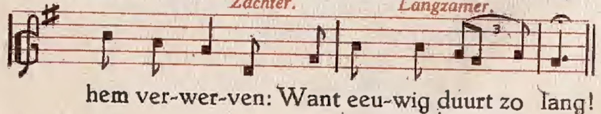
30. Met vreugde wil ik zingen

2

Daar siert nu Sint Franciscus
Der armoe gouden kroon,
En vreugdevol omstuwen
De kind'ren Vaders troon.
O mocht ik dat bekomen,
Wat ik zo heet verlang:
Te juichen daar met Vader,
Want eeuwig duurt zo lang!

3

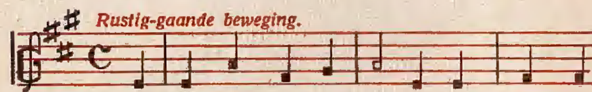
Ik wil mijn God dus minnen
Als 't hoogst en enig Goed;
Mijn liefde, U beschouwend,
Zal stijgen steeds in gloed.
De wereld wil ik vluchten,
Zij ga haar dwazen gang,
Zo kort zijn haar vermaken,
En eeuwig duurt zo lang!

4

Behoud mijn ziel, o Vader,
In 's Heren vrees en vree;
Uw kind moet Gij behoeden
Voor 't eindeloze wee;
Ontvang mij in uw armen
In 't doodsuur, zwaar en bang,
Om hart aan hart te juichen:
Want eeuwig duurt zo lang!

31. Laat ons in blijde wijzen

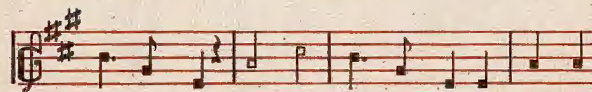
LAAT ons in blij - de wij - zen Aan 't ein-de

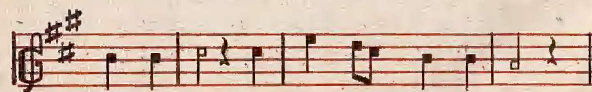
van dit feest, Met dank den Va - der prij-

zen, Den Zoon, den heil'gen Geest. God, U

lo - ven wij, Heer, U dan-ken wij, U drie-werf

heil'ge God, o Ko - ning Sa - ba - oth.

2

Wie heeft ons meer gegeven,
Meer vreugde, liefde en licht!
Bestrale altoos ons leven
Uw heerlijk aangezicht.
God, U loven wij, enz.

3

Wij komen blij U nader
Uw kind'ren trouw en goed;
Tot Gij ons, goede Vader,
Den hemel open doet.
God, U loven wij, enz.

NEDERLANDSE GEZANGEN